

PC Sint-Amandus: afdeling FIDES

Over deze fiche

Het betrekken van families en naastbetrokkenen¹ in de zorg voor patiënten is een essentieel onderdeel geworden van de geestelijke gezondheidszorg. Een opname in een psychiatrische afdeling roept bij familieleden vaak veel vragen op. Deze fiche heeft tot doel om enkele van deze vragen te beantwoorden. De onderwerpen zijn geïnspireerd door de familiereflex die bestaat uit volgende pijlers:

- **Bejegenen:** respectvol communiceren met families en een ondersteunende sfeer voor hen creëren.
- **Informereren:** families voorzien van relevante informatie.
- **Ondersteunen:** praktische en emotionele hulp bieden aan families.
- **Participeren:** actieve betrokkenheid van familie aanmoedigen bij besluitvorming en de ontwikkeling van het behandelprogramma van hun familielid.

Deze fiche dient als startpunt voor gesprekken over familiebetrokkenheid in de geestelijke gezondheidszorg.

De visie van de voorziening (PC Sint-Amandus)

- Binnen PC Sint-Amandus streeft men ernaar de zorg zoveel mogelijk **geïntegreerd in de samenleving** te laten verlopen. Door het opbouwen van samenwerking met **zorgverstrekkers buiten de eigen voorziening** wordt telkens bekeken of een volledige opname van de cliënt kan voorkomen of verkort worden.
- Binnen dit maatschappelijke kader gaat gespecialiseerde behandeling op maat hand in hand met **krachtgerichte herstelondersteuning**. Daarbij wordt **oprechte samenwerking** als een essentiële voorwaarde gezien, op verschillende niveaus: tussen de cliënt en verschillende interdisciplinaire behandelaars, met de naastbetrokken, en met externe partners.

De visie van de afdeling (FIDES)

- FIDES staat voor 'Forensisch Instituut voor Deviante Seksualiteit' en is 1 van de 4 **behandelafdelingen** voor mannelijke plegers van seksueel grensoverschrijdend gedrag in Vlaanderen. De belangrijkste doelstelling is om terugval te voorkomen.

¹ De termen familie, naasten en naastbetrokkenen worden in deze fiche door elkaar gebruikt.

Geïnformeerd worden over de werking van de afdeling

- Bij de opname van de cliënt wordt een **informatiebrochure** meegegeven met de cliënt en diens naasten.
- De naasten kunnen verder ook informatie terugvinden op de **website**.
- Indien er een partner is, wordt deze steeds uitgenodigd bij intake op de afdeling waarbij een **gesprek** wordt aangegaan om de werking van de afdeling en het behandeltraject toe te lichten (zie onder).
- Kort na de opname wordt contact opgenomen met de naasten om de werking toe te lichten.
- Informatie en flyers worden opgenomen in de **onthaalmap** die gebruikt wordt in het opnamegesprek met de cliënt en de partner of naasten.

Geïnformeerd worden over het individueel traject van de cliënt

- De afdeling stelt de **cliëntenrechten centraal**. Dit houdt in dat de cliënt **toestemming (= informed consent)** dient te geven over welke informatie wel en niet gedeeld mag worden met diens naasten. Gedurende de behandeling probeert de afdeling de cliënt bewust te maken van het belang van de (betrokkenheid van) naasten. Welke info gedeeld mag worden, blijft doorheen de opname onderwerp van gesprek en kan steeds gewijzigd worden.
- De afdeling vindt de samenwerking met naasten belangrijk. De naasten worden uitgenodigd voor een **intakegesprek** en kunnen **deelnemen aan overlegmomenten** indien hiervoor toestemming werd gegeven door de cliënt.

Op bezoek gaan

- Bezoek moet zich steeds aanmelden bij de begeleiding. Bezoek is elke dag welkom van 17u15 tot 21u. Tijdens het weekend en op feestdagen kan bezoek tussen 9u tot 21u.
- Bezoekers zijn welkom in de **bezoekersruimte** op de afdeling.
- Voor kinderen wordt er een speciale bezoekersruimte voorzien buiten de afdeling. Dit steeds rekening houdend met justitiële voorwaarden.
- De afdeling heeft ook een nauwe samenwerking met **I.R.I.S.** (Integrale Respons op Intrafamiliaal Seksueel Misbruik). IRIS werkt met gezinnen (uit Noord West-Vlaanderen) en hun omgeving met een gezinslid dat seksueel grensoverschrijdend gedrag stelde ten aanzien van een kind binnen of buiten de familie; dat – op dit moment of later in de tijd - in contact kan komen met kinderen in een familiale context.

Participatiemogelijkheden

- Met toestemming van de cliënt, kunnen de naasten **deelnemen aan contextgesprekken** waar ze de mogelijkheid krijgen om inspraak te hebben in het traject van de cliënt.
- Vanuit de voorziening gebeurde er per afdeling reeds een **familietevredeheidsmeeting** om de werking beter te kunnen afstemmen op de noden en verwachtingen van de naasten. Jaarlijks wordt er ook gekeken naar de terugkoppeling van naasten (klachten, feedback) om het beleid op basis hiervan aan te passen.

Activiteiten die georganiseerd worden

- Tot op heden zijn activiteiten met naasten beperkt.

Ondersteuning voor familie-/ naastbetrokkenen

- Betrokken naasten worden snel na opname door de maatschappelijk werker uitgenodigd voor een (telefonisch) **zorgafstemmingsgesprek**.
- De afdeling verwijst, indien aangewezen, door naar andere diensten zoals Similes, Stop it Now!, CAW Slachtofferhulp,... Het kan helpen om ervaringen te delen met mensen die iets gelijkaardigs hebben meegemaakt.
 - o **Similes** komt op voor de gezins- en familieleden van psychisch kwetsbare mensen
 - o **Stop it Now!** biedt een luisterend oor aan personen die zich zorgen maken over hun gevoelens of gedrag tav minderjarigen, alsook hun naasten.
 - o Bij **CAW Slachtofferhulp** worden mensen geholpen met de verwerking van een schokkende gebeurtenis.
- **Integrale Respons op Intrafamiliaal Seksueel Misbruik (IRIS)**: door het installeren van IRIS-partnerbegeleiding tracht de afdeling ook voor de familiale context de juiste zorg te voorzien om zo het aangerichte leed te helpen beperken en/of verwerken. Na overleg met de andere diensten in het gezin, maakt men samen een familieovereenkomst op waarin veiligheidsafspraken genoteerd worden en er maximale zorg aan de kinderen geboden wordt.
 - o Een brochure van I.R.I.S. kan je verkrijgen bij de afdeling.

Aanspreekfiguur voor vragen of bedenkingen

- Wanneer je vragen hebt of wanneer je zaken wil delen over een cliënt die opgenomen is, kan je deze steeds in gesprek brengen met een teamlid voor of na een bezoek. Je kan ook steeds bellen of mailen naar de afdeling (050 79 95 61 // fides@amandus.broedersvanliefde.be).
- Klachten kun je doorgeven aan de teamleden van **de afdeling**.

- Klachten kunnen ook worden gericht aan de **externe ombudspersoon** wanneer je het gevoel hebt dat je niet bij de afdeling terecht kan. De ombudspersoon verbonden aan het ziekenhuis is telefonisch bereikbaar op 0487/01.21.02 of kan per mail gecontacteerd worden (zie site). De organisatie "OOGG" organiseert een onafhankelijke ombudsdienst voor alles wat te maken heeft met geestelijke gezondheid. Elke ombudspersoon is gelinkt aan een organisatie of voorziening waar hij/zij neutraal de ombudsfunctie opneemt. Zie <https://oogg.be/> voor meer informatie hierover.

Toekomstige ambities

- Het centrum wil per afdeling **een ideeënbus** introduceren. Dit is een anonieme postbus voor ideeën, opmerkingen, klachten,... ten aanzien van de afdeling.